

قانون مطبوعات

مصوب ۵ محرم الحرام ۱۳۲۶ قمری

موافق اصل بیستم از قانون اساسی عامه مطبوعات غیر از کتب ضلال و مواد مضره به دین مبین آزاد و ممیزی در آنها ممنوع است ولی هرگاه چیزی مخالف قانون مطبوعات در آنها مشاهده بشود نشر دهنده یا نویسنده بر طبق قانون مطبوعات مجازات میشود اگر نویسنده معروف و مقیم ایران باشد ناشر و طابع و موزع از تعرض مصون هستند مقرر می شود طبع کتب و روزنامهجات و اعلانات و لوايح در تحت قوانین مقررۀ ذیل که از برای حفظ حقوق عموم و سد ابواب مضار از تجاوزات ارباب قلم و مطبوعات وضع میشود آزاد است هر کس بخواهد مطبعه دایر نماید یا کتاب و جریده و اعلاناتی بطبع برساند یا مطبوعات را بفروشد باید بدو عدم تخلف از فصول این قوانین را نزد وزارت معارف بالتزام شرعی ملتزم و متعهد شود .

فصل اول - چاپخانه و کتابفروشی

ماده ۱ - چاپخانه حق ندارد چیزی بطبع برساند بدون اینکه اسم نویسنده و رسم او را بداند و بدون اینکه اسم و رسم خود را در آخر آن مطبوع درج کند .

ماده ۲ - کتاب فروش حق ندارد از مطبوعات آنچه را که نویسنده و مطبعۀ آن

قانون راجع به نظارت مطبوعات در تاریخ ۱۰ عقرب ۱۳۰۱ (دوره چهارم تقنینیه) تصویب شده است .

بطور وضوح معرفی نشده اند بفروشد مگر کتبی که قبل از این تاریخ طبع شده و بجتهی دیگر از جهات قانونی ممنوع نباشد .

ماده ۳ - کتاب فروش حق ندارد کتابی را بفروشد که قانوناً قدغن شده باشد.

فصل دوم - طبع کتب

ماده ۴ - طبع کتب متداوله غیر از کتب ممنوعه و کتب جدیده و غیر از کتب مذهبی آزاد است کتب جدیده مذهبی باید قبل از طبع بنظر و ممیزی هیئتی که در اداره معارف بنام مجمع علوم دینیہ تشکیل میشود رسیده و تصویب شده باشد .

ماده ۵ - از هر نسخه که بطبع میرسد چاپ کننده دو نسخه برای ضبط در کتابخانه ملی و تکمیل مجموعه مطبوعات میفرستد در پایتخت این دو نسخه را رسماً نزد وزارت علوم و در سایر بلاد بشعب وزارت علوم و اداره معارف میفرستند در هر صورت قبض رسید دریافت میکنند و در آن قبض باید عنوان کتاب وعده نسخ آن که بطبع رسیده مذکور باشد چاپ کننده بموجب این فصل ملتزم شرعیست که در صورت تخلف سه تومان الی شصت تومان مجانی دادنی باشد بسته بنظر حاکمه قضیه .

فصل سوم - روزنامهجات مقررہ

ماده ۶ - هر روزنامه و جریده باید یک نفر مدیر مسئول داشته باشد متصف بصفات ذیل :

(۱) ایرانی باشد .

(۲) سنش بسی سال بالغ باشد .

(۳) زوال شرف از او نشده باشد یعنی مرتکب جنحه و جنایات و مشهور بفسق و فساد عقیده نباشد .

ماده ۷ - اسم و رسم مدیر روزنامه و اسم مطبعه که در آن روزنامه چاپ میشود باید روی هر نمره روزنامه بطبع رسیده باشد هر يك از مدیر روزنامه و مطبعه بموجب این فصل ملتزم شرعیند که در صورت تخلف از وظیفه خود از يك تومان الی سه تومان مجاناً دادنی باشند در صورتیکه در سنه واحدہ تخلف در این فصل مکرر واقع شود علاوه بر وجه ملزومی بهر تکراری يك تومان اضافه بدهد .

ماده ۸ - قبل از طبع و انتشار هر روزنامه و ورقه مقررہ مدیر جریده مکلف است که اظهارات ذیل را در روی يك ورقه بنظارت انطباعات بفرستد .

(۱) اسم و رسم مدیر روزنامه و محل اداره آن .

(۲) اسم و رسم مطبعه که روزنامه در آن بطبع خواهد رسید .

(۳) عنوان روزنامه و جریده و ترتیب طبع آن که یومیه است یا هفتگی است یا ماهانه .

(۴) عدۀ چاپ هر نمره .

(۵) مسلك روزنامه و سیاق مطلب آن - در صورت تغییر هر يك از کیفیات فوق باید در ثانی معلومات لازمہ بنظارت انطباعات داده شود و این اظهارات باید همه مکتوباً در روی ورقه معینہ با امضای مدیر مسئول بعمل آمده آن ورقه تمبر دولتی خورده باشد بموجب این فصل مدیر مسئول روزنامه ملتزم است که در صورت تخلف از پنج الی پنجاه تومان دادنی باشد .

ماده ۹ - در موقع انتشار هر يك از نمرات روزنامه دو نسخه روزنامه بامضای مدیر برای اداره معارف آن شهر که در آن طبع میشود و دو نسخه از برای کتابخانه و قرائتخانه ملی فرستاده میشود در صورت تخلف مدیر روزنامه پنج تومان مجاناً دادنی خواهد بود .

تعرضات

ماده ۱۰ - هرگاه روزنامه و جریده نسبت بیکى از مأمورین دولتی یا بیکی از ادارات چیزی درج کرده باشد که بشغل ایشان بر بخورد آنچه را که در توضیح ورد ایراد آن شخص یا آن اداره نزد مدیر روزنامه بفرستد باید بدون تأخیر و تحریف در ستون اول نمره آتیه روزنامه درج کند عبارت مقاله جوابیه میباید بیش از ضعف مقاله تعرضیه نباشد والا مازاد را باید صاحب مقاله جوابیه اجرت چاپ از قرار عادلانه بدهد برای تخلف از این فصل مدیر روزنامه ازده الی صد تومان دادنی خواهد بود .

ماده ۱۱ - در غیر اشخاص رسمی امتناع مدیر روزنامه از درج مقاله جوابیه مستوجب دادن پنج الی پنجاه تومان وجه ملزومی خواهد بود این نوع از مقالات باید در همان محل و بهمان حروف که مقاله اولیه مندرج بوده بطبع برسد .

ماده ۱۲ - رد تعرض هر چند نوبت که تبادل بشود روزنامه از قبول آن ناگزیر است بشرحیکه در فصل دهم و یازدهم مذکور شد .

ماده ۱۳ - مدیر روزنامه مسئول مقالات مندرجه در روزنامه است و همچنان مسئول اعلاناتی است که در روزنامه بطبع میرسد در مقالات با امضا وقتی مدیر مسئول نیست که منهیات مسلمه و واضحه چیزی در مقاله مندرج نباشد والا مدیر نیز مسئول است .

ماده ۱۴ - مدیر روزنامه مختار است مقاله و لوایحی را که نزد او میفرستند مادامی که شامل ممنوعات قانونی نباشد قبول کرده در روزنامه درج کند آنچه خلاف قانونی داشته باشد ممنوع است و لواظر طرف ادارات رسمی اظهار شده باشد .

ماده ۱۵ - در روزنامه جاتی که درج اعلانات معمول است مدیر حق طفره و تعویق از درج اعلانات رسمی ندارد اجرت طبع از قرار معمول به آنها داده میشود .

روزنامهجات خارجه

ماده ۱۶ - روزنامهجات و اوراق که در خارجه بطبع میرسند بهر زبان که باشد بر حسب مصلحت ملك و ملت از ورود و انتشار ممنوع توانند شد هر گاه علت منع در يك نمره باشد تشخیص وزارت معارف برای جمع آوری و ضبط آن کافی است و در منع کلی مذاقه مجلس وزراء لازم است بموجب این ماده هر کس روزنامهجات و اوراق ممنوعه را وارد کند یا انتشار بدهد از یکماه الی يك سال حبس خواهد شد .

فصل چهارم - اعلانات

ماده ۱۷ - طبع و نشر اعلانات آزاد است لکن اگر مضمون اعلان شامل قبایح و فضایح باشد یا داعی بفساد و اختلال امور عامه مطبوعه و متصدی هر دو مسئولند و اداره نظمیه حق توقیف اینگونه اعلانات را داشته مرتکب و متصدی را بمحکمه عدالت جلب خواهد کرد .

ماده ۱۸ - اعلان و لایحه و آنچه از این قبیل مطلقاً بچاپ میرسد باید محل مطبوعه را حاوی باشد تخلف از این ماده متصدی و مرتکب را از يك تومان الی سه تومان وجه ملزومی ملتزم خواهد کرد و یا بنظر حاکم قضیه از یکروز الی سه روز حبس میشود .

ماده ۱۹ - اعلانات رسمی که از طرف ادارات دولتی بطبع میرسند روی کاغذ سفید خواهد بود سایر اعلانات از هر کس و هر جا روی کاغذ رنگین بطبع میرسند تا اعلانات رسمی از اعلانات شخصی ممتاز باشد در صورت تخلف از این ماده متصدی پنج هزار دینار الی پانزده هزار دینار دادنی خواهد بود در صورت تکرار تخلف در عرض يك سال از يك روز الی پنج روز حبس خواهد شد .

ماده ۲۰- در صورت باطل کردن یا دریدن و کندن اعلانات رسمی دولتی و اعلاناتی که در مواقع انتخاب و کلای ملت نصب میشود مرتکب از یکروز الی سدهوز حبس خواهد شد چنانچه مرتکبین از اجزای ادارات دولتی باشند از شش روزالی یکماه حبس خواهند شد .

ماده ۲۱- مالکین بیوتات و عمارات حق منع از نصب اعلانات بدرو دیوار عمارات خود دارند و هرگاه کسی بدون اجازه در املاک خاصه نصب اعلان کند مالک حق ابطال دارد .

ماده ۲۲- سوای اعلانات رسمی و اعلانات انتخابیه هر اعلانی باید تمبر دولتی بخورد و قیمت آن تمبر بر حسب عدد اعلان و قطع ورق آن مختلف میشود موافق قانونیکه در باب تمبر وضع خواهد شد طفره از ادای حق تمبر باختلاف بالتزام شرعی از ده تومان الی پنجاه تومان مجازات میشود .

دستفروش

ماده ۲۳- هر کس بخوهد روزنامه و کتب در معابر شهر و گذر بگرداند و بفروشد باید خود شرا بکدخدای محله معرفی کرده پته بگیرد اسم منزل محل تولد اسم پدر و مدت اقامت در آن محله باید در روی پته نوشته شود پته مزبور مجانی است .

ماده ۲۴- تقصیر در تحصیل پته اجازه مذکوره در ماده ۲۳ یادادن تعرفه غلط و اسامی عوضی مرتکب را به پنجقران الی پانزده قران مجاناً ملتزم خواهد کرد در صورت تکرار تقصیر محکوم بحبس خواهد شد در یک روزالی سدهوز .

ماده ۲۵- دستفروش و دیگر از فروشندگان روزنامهجات و لوايح و اعلانات و اوراق ممنوعه چه حاوی عبارات ممنوعه باشد چه مشمول به تصویر و اشکال قبیحه مأخوذ بمسئولیت می باشند و نظمیه نظر بحفظ حقوق عمومی حق تعاقب و جلب ایشان را به محکمه دارد .

فصل پنجم - حدود تقصیر نسبت به جماعات

ماده ۲۶- نطق و قرائت لوايح و روزنامهجات و ديگر مطبوعات در محافل عمومي يا نصب آنگونه مطبوعات يا مکتوبات بدروديوار و عرضه آنها برانظار خلق بهر وسيله که بوده باشد مادامي که در آنها ترغيب و تشويق و تهيب خلق به ارتکاب جناحه و جنايات شده باشد اعم از اينکه منشأ اثر بشود يا نشود مستوجب سياست مرتکب خواهد بود و به تشخيص حکومت عرفيه در محاکم عرفيه از دوماه الي دو سال حبس خواهد شد .

ماده ۲۷- تحريص و تهيب بسرقت و قتل و نهب و غارت يا تضعيف قدرت مملکتی در خارج اعم از اينکه مؤثر شود يا نشود يکسال الي پنجسال حبس و سياست خواهد شد .

ماده ۲۸- سياست اشخاصی که با انتشار اوراق وغيره باعث سلب امنيت و اختلال آسایش عمومي و انتظام داخله شوند همچنان اشخاصی که از مرتکبين قتل و غارت و منشين فتنه و آشوب توقير و تمجيد کنند همان است که در ماده ۲۶ - ۲۷ مذکور شد .

ماده ۲۹- ترغيب و تشويق و تهيب اهل نظام بنا فرماني و عدم انقياد احکام نظامی در حکم ماده بیست و هفت است .

ماده ۳۰- مرتکبين منهيات مذکوره در مواد ۲۶ الي ۲۹ بحکم التزام شرعی از ده تومان الي هزار تومان مجانی دادنی خواهند بود .

تقصیرات نسبت بافراد

ماده ۳۱ - توهين بمقام منيع سلطنت ممنوع قانونی است و تخلف از اين قانون مرتکب را اگر مديران جرائد باشند از سه ماه الي يکسال محکوم بحبس و يا بالتزام شرعی از ده تومان الي سيصد تومان دادنی خواهد کرد و اگر غير از مديرهای جرائد هستند بر حسب تشخيص عرفی مرتکب از سه ماه الي يك سال حبس خواهد شد جریده

ماده ۲۰- در صورت باطل کردن یا دریدن و کندن اعلانات رسمی دولتی و اعلاناتی که در مواقع انتخاب و کلای ملت نصب میشود مرتکب از یکروز الی سهروز حبس خواهد شد چنانچه مرتکبین از اجزای ادارات دولتی باشند از شش روز الی یکماه حبس خواهند شد.

ماده ۲۱- مالکین بیوتات و عمارات حق منع از نصب اعلانات بدرو دیوار عمارات خود دارند و هرگاه کسی بدون اجازه در املاک خاصه نصب اعلان کند مالک حق ابطال دارد.

ماده ۲۲- سوای اعلانات رسمی و اعلانات انتخابیه هر اعلانی باید تمبر دولتی بخورد و قیمت آن تمبر بر حسب عدد اعلان و قطع ورق آن مختلف میشود موافق قانونیکه در باب تمبر وضع خواهد شد طفره از ادای حق تمبر باختلاف بالتزام شرعی از ده تومان الی پنجاه تومان مجازات میشود.

دستفروش

ماده ۲۳- هر کس بخوهد روزنامه و کتب در معابر شهر و گذر بگرداند و بفروشد باید خود شرا بکدخدای محله معرفی کرده پته بگیرد اسم منزل محل تولد اسم پدر و مدت اقامت در آن محله باید در روی پته نوشته شود پته مزبور مجانی است.

ماده ۲۴- تقصیر در تحصیل پته اجازه مذکوره در ماده ۲۳ یادادن تعرفه غلطو اسامی عوضی مرتکب را به پنجقران الی پانزده قران مجاناً ملتزم خواهد کرد در صورت تکرار تقصیر محکوم بحبس خواهد شد در یکروز الی سهروز.

ماده ۲۵- دستفروش و دیگر از فروشندگان روزنامهجات و لوايح و اعلانات و اوراق ممنوعه چه حاوی عبارات ممنوعه باشد چه مشمول به تصویر و اشکال قبیحه مأخوذ بمسئولیت می باشند و نظمیه نظر بحفظ حقوق عمومی حق تعاقب و جلب ایشان را به محکمه دارد.

فصل پنجم - حدود تقصیر نسبت به جماعت

ماده ۲۶ - نطق و قرائت لوایح و روزنامه‌جات و دیگر مطبوعات در محافل عمومی یا نصب آنگونه مطبوعات یا مکتوبات بدرودیوار و عرضه آنها برانظار خلق بهر وسیله که بوده باشد مادامی که در آنها ترغیب و تشویق و تهییج خلق به ارتکاب جنحه و جنایات شده باشد اعم از اینکه منشأ اثر بشود یا نشود مستوجب سیاست مرتکب خواهد بود و به تشخیص حکومت عرفیه در محاکم عرفیه از دوماه الی دو سال حبس خواهد شد .

ماده ۲۷ - تحریص و تهییج بسرقت و قتل و نهب و غارت یا تضعیف قدرت مملکتی در خارجه اعم از اینکه مؤثر شود یا نشود یکسال الی پنجسال حبس و سیاست خواهد شد .

ماده ۲۸ - سیاست اشخاصی که بانتشار اوراق و غیره باعث سلب امنیت و اختلال آسایش عمومی و انتظام داخله شوند همچنان اشخاصی که از مرتکبین قتل و غارت و مشئین فتنه و آشوب توقیر و تمجید کنند همان است که در ماده ۲۶ - ۲۷ مذکور شد .

ماده ۲۹ - ترغیب و تشویق و تهییج اهل نظام بنا فرمائی و عدم انقیاد احکام نظامی در حکم ماده بیست و هفت است .

ماده ۳۰ - مرتکبین منهیات مذکوره در مواد ۲۶ الی ۲۹ بحکم التزام شرعی از ده تومان الی هزار تومان مجانی دادنی خواهند بود .

تقصیرات نسبت بافراد

ماده ۳۱ - توهین بمقام منیع سلطنت ممنوع قانونی است و تخلف از این قانون مرتکب را اگر مدیران جرائد باشند از سه ماه الی یکسال محکوم بحبس و یا بالتزام شرعی از ده تومان الی سیصد تومان دادنی خواهد کرد و اگر غیر از مدیرهای جرائد هستند بر حسب تشخیص عرفی مرتکب از سه ماه الی یک سال حبس خواهد شد جریده

یا لایحه‌ای که آن سوء ادب را کرده باشد یا مقاله مندرجه آن شامل آن خلاف باشد توقیف خواهد شد و این توقیف ممکن است ابدی باشد .

ماده ۳۲ - جعل اخبار و مقالات فتنه انگیز و انتشار آنها و نسبت آنها به کسی بدروغ ممنوع است مدیر روزنامه و معاونین او در تخلف از این ماده بالتزام شرعی پنج تومان الی صد تومان دادنی خواهند بود یا آنکه از یکماه الی یکسال حبس خواهند شد.

ماده ۳۳ - مقالات مضرة بمذهب و عقیده اسلامیة هر کس در روزنامه یا اوراق دیگر درج کند از ده تومان الی سیصد تومان مجانی دادنی خواهد بود روزنامه یا ورقه مذکوره اگر مستمر باشد از یک ماه الی دو سال توقیف خواهد شد و صاحبش از یک ماه الی دو سال حبس طبع و انتشار و فروش اشکال قبیحه و مقالات مضرة بعفت و عصمت یا مضرة باخلاق در همین حکم خواهد بود .

ماده ۳۴ - هتک احترام و شرف و کسرا عبارات شخصیه افراد یا هیئت مادامی که مرتکب از ثبوت آن عاجز باشد و مطلقاً هر گونه تخفیف و تحقیر خواه بمعنی باشد خواه بالفاظ نالایق مستوجب تهدید و سیاست خواهد بود .

ماده ۳۵ - بموجب این ماده هر کس نسبتی از نسبتهای مندرجه در ماده ۳۴ را بوسائلی که در ماده بیست و شش مذکور است نطق لایحه درج مقاله در روزنامجات یکی از محاکم عدلیه یا اجزاء حریبه یا انجمنها یا ادارات دولتی بدهد از ده تومان الی سیصد تومان مجانی دادنی خواهد بود و یا از هشت روز الی یک سال حبس خواهد شد اگر وسیله انتشار آن نسبتها روزنامه باشد در مدت مشخصه توقیف خواهد شد ممکن است انواع تنبیه و سیاست را در زمان واحد مقتضی بدانند بسته بنظر حاکم قضیه .

ماده ۳۶ - همچنین است حکم نسبتهای مذکور در ماده ۳۴ هر گاه آن نسبتها بوزیری یا مبعوثی چهار وکلای مجلس شورای ملی چهار وکلای مجلس سنا یا یکی از

کارگزاران امور دولتی یا از پیشوایان مذهب اسلام و وکلاء و شهود در صورتیکه آن نسبت وافترا راجع به حیظه مسئولیت آنها باشد .

ماده ۳۷ - نسبت بامور مذکوره در ماده ۳۴ اگر با فرداناس باشد مرتکب بموجب این ماده ملتزم است که از سه تومان الی دویست تومان مجانی دادنی باشد وسیله ارتکاب هرگاه روزنامه باشد یک هفته الی ششماه توقیف خواهد شد .

ماده ۳۸ - نوشتن فحش و الفاظ قبیحه اکیداً ممنوع است مرتکب بقید این التزام در صورت ارتکاب چهار تومان الی پنجاه تومان مجانی دادنی خواهد بود هرگاه آن تجاوزات نسبت باشخاص مذکوره در ماده ۱۰ و ۶ باشد اگر نسبت باشخاص مذکوره در ماده ۳۷ باشد مرتکب ملتزم است که از سه تومان الی سی تومان مجانی دادنی باشد در صورت تکرار تقصیر بعلاوه روزنامه از هفت روزالی سه ماه تعطیل خواهد شد بسته باینکه نخطیات از حقوق نسبت بکدام طبقه باشد .

ماده ۳۹ - نسبت امور ممنوعه مذکوره در مواد این قانون باموات همچنان در مقابل ورثه آن موجب مسئولیت مرتکب خواهد شد که بقراخور حال سیاست میشود .

توهین و مجازات آن نسبت بسلاطین خارجه و مأمورین سیاسی

ماده ۴۰ - توهین بسلاطین دول متحابه اکیداً ممنوع است و مرتکب ملتزم است که از ده تومان الی سیصد تومان مجاناً دادنی باشد و یا از یکماه الی یکسال حبس شود ولدی الاقتضاء جمع هر دو قسم سیاست ممکن است .

ماده ۴۱ - هتک احترامات مأمورین خارجه و هیئت سیاسیون خارجه که در مملکت سمت نمایندگی دارند ممنوع و مرتکب ملتزم است که از پنج تومان الی دویست تومان مجانی دادنی باشد و مرتکب از یک هفته الی سه ماه حبس خواهد شد .

ماده ۴۲ - شکایات اجزاء خارجه ممکن است مستقیماً به اداره پلیس یا بواسطه وزارت امور خارجه بوزارت عدلیه یا محکمه عدلیه اظهار شود .

موادیکه طبع ونشر آنها جایز نیست

ماده ۴۳ - طبع و نشر مراعاتی که محکمه برای حفظ ناموس نشر آن را منع کرده مادامیکه در محکمه علناً قرائت نشده است ممنوع است مرتکب ملتزم ملزم است که از پنج تومان الی دویست تومان مجانی دادنی باشد و مرتکب غیر ملتزم از یکماه الی یکسال حبس میشود ولی شکایت مدعی و حکم قضیه را در هر حال روزنامه حق انتشار دارد .

ماده ۴۴ - مذاکرات محرمانه محکمه را روزنامه حق انتشار ندارد و در صورت ارتکاب ملتزم است که از ده تومان الی دویست تومان مجاناً دادنی باشد .

ماده ۴۵ - انتشار دستورالعملهای محرمانه نظامی و اخبار مخفیة قشونی و نقشه قلعه جات خاصه در موقع جنگ اکیداً ممنوع است و مرتکب ملتزم است از ده تومان الی هزار تومان مجاناً دادنی باشد و از یکسال الی پنجسال حبس شود در صورتیکه تقصیر با روزنامه نگار باشد روزنامه او نیز ابداً توقیف گردد .

فصل ششم - محاکمه

ماده ۴۶ - تجاوزات قانونیکه موجب سیاست مباشرین روزنامه و مطبعه و دیگر مطبوعات خواهد شد از طرف اداره انطباعات در معرض بازخواست درآمده در عدلیه مورد محاکمه خواهد شد اداره نظمیه از تعاقب تقصیرات طبعیه یا اداره انطباعات متفقاً اقدام خواهد شد .

ماده ۴۷ - هرگاه تخطیبات مطبوعات نسبت بحدود افراد اشخاص باشد مداخله

نظمیه یا عدلیه با اداره انطباعات پس از تظلم طرف خواهد بود و هرگاه آن تخطیات نسبت بعموم باشد از طرف اداره انطباعات یا پلیس رأساً اقدام خواهد شد .

ماده ۴۸ - در موارد تخلف از فصول این قوانین مرتکبین علی قدر مراتبهم در مقابل قانون مسئول خواهند بود و سیاست مندرجه که بحکم التزام بر مرتکبین وارد است در حق آنها جاری خواهد شد :

(۱) اقدام کنندگان بطبع مدیران روزنامه و سایر جراید اصالة .

(۲) دبیران روزنامه و جرائد دیگر در صورت مسئولیت آنجا که تخلف از حدود ظهور نداشته و مطلقاً در صورت مساعدت آنها در اقدامات نامشروع منهبه مضره آنجا که تخلف از حدود ظهور نداشته باشد مدیر روزنامه یا مطبعه باید جلوگیری کند و بقبول مسئولیت دبیر رفع مسئولیت از ایشان نمیشود و منتها دبیر هم مسئول است .

(۳) رئیس مطبعه .

(۴) فروشنده و نشردهنده .

(۵) اعلان کننده .

مسئولیت این اشخاص مذکوره ۳ و ۴ و ۵ در وقتی است که مشارکت با خیالات مضره مدیر و رئیس جریده و مطبعه نموده در القاء و افشای فتنه و فساد همدست باشند هرگاه یکی از متصدیان پنجگانه متواری شود سایرین علی قدر مراتبهم مسئول خواهند بود هرگاه نویسنده مقاله در خارجه باشد و مقاله از منهبیات چیزی را حاوی باشد و مطبوع برسد مطبعه و مدیر ورقه مسئول خواهند بود و اگر چیزی را حاوی باشد که ثبوت بخواد مدیر روزنامه با مسئولیت شخصی حق درج دارد و الا فلا .

ضبط و حبس روزنامه‌جات و غیره

ماده ۴۹ - مأمورین وزارت معارف که برای روزنامه معین میشوند و پلیس حق دارند روزنامه و دیگر جراید را در موارد ذیل توقیف کنند :

- (۱) آنجا که روزنامه یا جریده یا لایحه مضر با اساس مذهب اسلام باشد .
- (۲) آنجا که در روزنامه یا جریده یا لایحه هتک احترامات سلطنت شده باشد .
- (۳) آنجا که نقشه و طرح حرکت قشونی یا دیگر اسرار نظامی مکشوف شده باشد .

(۴) آنجا که مندرجات روزنامه موجب هیجان کلی و اختلال آسایش عمومی بشود .

(۵) آنجا که دعوت بر مضادت قوای رسمیه مملکت شده باشد .

(۶) آنجا که اشاعه صور قبیحه بر ضد عصمت و عفت شده باشد .

ماده ۵۰ - بقای توقیف و عدم بقای آن باید در بیست و چهار ساعت با اطلاع محکمه قانونی (دیوانخانه محل) رسیده حکم توقیف یا سبب توقیف یا آزادی روزنامه و غیره باید کتباتاً اعلان بشود .

ماده ۵۱ - در مدت توقیف روزنامه یا جریده و سایر لوايح اشاعه مندرجات آن اکیداً ممنوع است و در تحت فصول این قانون نامه سیاست خواهد شد بسته به اینکه بکدام فصل راجع باشد .

ماده ۵۲ - قوانین مندرجه در این قانون نامه مطبوعات در طهران از ده روز بعد از اینکه این قوانین بدستخط همایونی موشح شده باشد و در ولایات پس از یکماه مجری خواهد شد .